

СКЛАДОВІ ПРОЦЕСУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ФАСИЛІТАЦІЇ ПРИ ВИВЧЕННІ ФАРМАКОЛОГІЇ.

Гнатенко Тамара Степанівна
викладач Черкаської медичної академії, спеціаліст першої категорії

Вступ. Для сучасного етапу розвитку вищої медичної освіти України характерні модернізація і реформування з метою входження в Європейський освітній і науковий простір. На сьогоднішній день перед системою медичної освіти постає важливе завдання – підготовка висококваліфікованого фахівця, здатного не тільки здобути знання, але й творчо мислити, діяти в нестандартних ситуаціях. Пріоритетним є перехід від пасивних форм навчання до активних, творчих. Саме цим критеріям відповідає відкрите у педагогіці явище **фасилітації** (від англ. to facilitate – допомагати, полегшувати, сприяти). Основне завдання фасилітатора (викладача) – переконати студента в тому, що головним підсумком навчання є здатність до інтенсивного та усвідомленого пошуку знань. Викладачу відводиться функція не «транслятора інформації», а фасилітатора процесу навчання – спрямувати, зацікавити, поставити завдання та спростити сприйняття інформації студентом

Основна частина. З метою полегшення навчання та покращення засвоєння інформації студентами Черкаської медичної академії створено належне навчально-методичне забезпечення: посібники, відеофільми, макети, методичні розробки та вказівки до практичних занять, навчальні таблиці. Розроблена достатня кількість різноманітних ситуаційних задач. Також використовуються сучасні методи викладання: ситуативні задачі, проблемні ситуації, фасилітація тощо.

Фасилітація (від англ. *Facilitate*) це організація процесу колективного розв'язання проблем у групі, який керується *фасилітатором* (ведучим, головуючим). Це одночасно процес та сукупність навичок, які дозволяють ефективно організувати обговорення складної проблеми без втрат часу та за

короткий термін виконати усі заплановані дії із максимальним залученням учасників процесу.

Фасилітація відрізняється від простого управління тим, що вона не має директивного характеру. Якщо при традиційних формах управління суб'єкт змушує учасників групи виконувати власні інструкції та розпорядження, то у випадку з фасилітацією її суб'єкт має поєднувати у собі ознаки керівника, лідера та учасника процесу. Під час викладання фармакології при підготовці майбутніх фармацевтів є дуже важливе саме контролювати учасників навчального процесу, а не примусово керувати ними.

Педагогічна фасилітація – специфічний вид педагогічної діяльності викладача, яка має за мету допомагати студенту в усвідомленні себе як самоцінності, підтримувати її прагнення до саморозвитку, самореалізації, самовдосконалення, сприяти її особистісному зростанню, розкриттю здібностей, пізнавальних можливостей, актуалізовувати ціннісне ставлення до людей, природи, національної культури на основі організації допомагаючого, гуманістичного, діалогічного, суб'єкт-суб'єктного спілкування, атмосфери безумовного прийняття, розуміння та довіри.

На нашу думку саме такими якостями повинен володіти конкурентоспроможний фахівець з медичною освітою, зокрема фармацевт або провізор.

Згідно теми заняття студенту або групі студентів пропонується підготовка сучасного матеріалу з застосуванням програми Microsoft Power Point (або будь-якої іншої програми), його представлення з використанням оригінальних прикладів чи ситуацій (відео). Студентська аудиторія в процесі дискусії ставить питання доповідачеві та висловлює свої пропозиції або зауваження щодо вирішення певної проблеми. У випадку, коли тема заняття представляється окремою частиною студентів, кожен з яких має конкретне завдання, результати спільної роботи формують заключний висновок згідно поставленої мети. Взаємозалежність студентів, спільне бачення проблеми, творчий пошук шляхів її вирішення призводять до активної участі кожного у навчальному процесі,

можливості проявити свої індивідуальні здібності, впевнитись у власній вагомості. Відбувається обмін знаннями, способами діяльності, вміння відстоювати власні позиції. Викладач під час дискусії має можливість оцінити ініціативність кожного студента, його активність, рівень знань, виявити особистісні характеристики кожного.

Використовуючи і метод фасилітації під час викладання фармакології студент може:

- інтенсифікувати обмін інформацією;
- використати додаткові можливості для оцінки своїх можливостей;
- залучитися до процесу пошуку і прийняття рішення;
- побачити своє завдання у зв'язку з завданнями інших;
- використати можливість виявити свої здібності, знання, досвід;
- отримати корисні ідеї.

Висновки. Таким чином, сучасний розвиток медицини вимагає від вищих навчальних закладів постійного удосконалення педагогічного процесу з урахуванням досвіду традиційних медичних галузей та одночасним використанням новітніх медичних, педагогічних, інформаційних технологій задля підвищення професійного рівня випускників вищих навчальних закладів та для підвищення конкурентноздатності самого навчального закладу. Адже, впровадження у навчальний процес новітніх технологій викладання забезпечує достатній рівень теоретичного опанування дисципліни «Фармакологія» та набуття студентами необхідних практичних навичок, що в результаті забезпечує засвоєння навчальної програми з дисципліни за кращими світовими освітніми стандартами.

Література.

1. Основні засади розвитку вищої освіти України (в контексті Болонського процесу). – Київ-Тернопіль, 2004. – 147 с.
2. Мілерян В.Є. Методичні основи підготовки основи та проведення навчальних занять в медичних вузах. – Київ, 2006. – 80 с.
3. Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Фасилітація>